

Előfizetési feltételek:

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországba és Ausztriába	
Egy évre	50 Kc
Hat óra	25 Kc
Három óra	13 Kc
Magyarország-Franciaország	63 Kc
Egyéb külföldre	75 Kc
Egyes szám ára	1 Kc

TELEFON 98

TELEFON 98

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP

N. v. p. rlad. p. a. t. v Bratislava

číslo 25448/III. a 1925

Feltevő postahivatal: LEVICE

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.

Nyiltólri közlömenyek garmond

soronként — fillér.

Gyakori hirdetések és a valónk összekötötésben levő hirdető hirdák árengedményben részesülnek.

A közíratok a szerkesztőséghez küldendők
Közíratok vissza nem adtak
Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
MINDEN VASÁRNAP REGGEL
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetések, előfizetések és a reklamá-
tásokat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Az oldott kéve népe

Az Uj Élet havi folyóirat azt a kérdést veti fel, vajjon népmozgalmi szempontból biztosítva van-e a magyarság sorsa? Sajnálattal állapítja meg, hogy a kérdés, bár sorsunk alapját alkotja, nekiütdött a szlovenszkói közönynek, de a kínai falat nem tudta letörni. Azt mondja, hogy a felelősek tétlenkednek tovább, a középosztály kasznizik és kártyázik, azután punktum.

Való igaz, hogy a magyar születések száma évről-évre veszedelmesen csökken. Valóságos nemzeti tragédia folyik le a szemek előtt itt a Garam völgyében is! Tragikus kiált fel az Uj Élet: Tessék elgondolni, közel egymillió év szaporulata 16.890! Nézz a 12.500 nem magyar iskolába járó gyermekre, nézz az 50.000 nyomorgó mezőgazdasági proletárra, szóval: nézz végig az egész vonalon és azt látod, hogy az oldott kéve népével állsz szemben. Azzal a néppel, amelynek szabad szálait elhujhatja a szél, összcacsavarhatja és kicsépelheti minden.

Bizony, arcunkat előnti a szégyen pirja, amidőn ezeket a sorokat olvassuk, mert a mi garamvölgyi magyarságunk szintén a kicsépelhető közé sorozható.

Az egyke és a semmike, ez a modern népi betegség a legveszedelmesebb szű módjára alattomosan rágcslálja a garamvölgyi magyarság terebélyes fájának életgyökereit. A járvány egyideig csak a református falvakban grasszált, de ma már mindjobban terjedőben van a katolikus nép körében is.

Értsük meg jól, nem a proletárszülő, nem a nélkülözö szegény magyaroknak nem kell a gyerek, hanem a gazdag magyar paraszt fél tőle. Fél, hogy a 3-4 gyerek felnevelése kizökkentené megszkott jó módjából, kényelmes életből, ha több karéj kenyeret kellene szelnie naponta.

Ezzel szemben sétáljunk csak végig a Léva mellett elterülő szlovák falvak utcáin, micsoda meglepetésben lesz részünk a magyar falvak mélabus csendje után: a sok kis gyermek játéka, vidám zaja, kacagása eleven étellel telíti meg azokat és biztató ígért felé mutat.

De vajjon milyen jövőt remélhetnek a garamvölgyi magyar falvak, ahol évente több koporsót használnak el, mint bölcsőt, ahol kihalt a gyermekkacagás, ahol a maga-

A tehermentesítés és a kisgazda

cim alatt írja a szoc. dem. Robotnicke Noviny: Mialatt a nagygazdák, birtokosok és nagybirtokosok a gabonamonopólium után megszabadultak adósságaitól, sőt igen sokan már pénzárba kezdtek rakni megtakarított pénzüket, az alatt a kis földművesek, különösen akik nem autarkok, egyre nagyobb adósságokba merültek. E jött a kamatiáblészállítása s a kapitalistabankok a kamatokat ugyan leszállították, de fölemelték a kezelési díjakat. Majd a gazdaadósságok törlesztésének kedvezményeiről szóló rendeletet adták ki, de ez sem segített azokon, akik már a pusztulás után vannak és különösen nem segített azokon, akik oly bankokból vették kölcsön a pénzt, amelyek 14 százalékos kamatot is szednek, mint az Szlovenszkón és Kárpátalján szerzett szokások. A nép az utóbbi években nem bírja fizetni ezt a magas kamatot és aki részese akar lenni a kormányrendeletben biztosított előnyöknek, neveztesen hogy a rövid lejáratú hitelét hosszulejárataúra változtassák át, nyó/c, esetleg kilenc éven belül, félétrenkint való törlesztéssel, annak nyomban meg kell fizetnie a bankok és ügyvédek által csinált perköltségeket, kamatokat. Az eladósodott törpegazdák ezeknek a kötelességeknek nem tudtak eleget tenni, ezért a várt gazdakegyezést úgy várták, mint Isten kegyelmét. De nagyon csalódtak reményeikben.

Szlovenszkón és Kárpátalján eddig összesen 70 kérvényt adtak be bírósági egyezségek engedélyezése iránt. Ezek benyújtói is a birtokosok és különösen a nyitrai-vidéki maradékirtokosokból s általában a dél-szlovenszkói maradékirtokosokból kerül ki. Miért? A szlovenszkói és kárpátaljai törpe és kisgazdák az esetek legnagyobb részében, mint már mondtuk, oly bankoknak tartoznak, amelyek néhol 14 százalékos kamatot is szednek és ha a kiegyezéssel a vagyonuk 80 százalékának megfelelő törlesztésük az adósságfizetési kedvezményekről szóló kormányrendelet értelmében hosszulejárataú kölcsönök alakul át, úgy e magas kamatot fenntartása mellett nem lesznek képesek fizetni adósságaikat s annál kevésbé lesznek képesek a hetedik és nyó/cadik évben a 30 százalékon felüli törlesztéseikre az éven a 35 százalékos kvótát. Ez az egyik ok, hogy a törpe és kisgazdák nagy tömegei miért nem kérik a bírósági kiegyezést. A másik okot azonban kell keresni, hogy egyáltalán nincs

reményük, hogy a kapitalista bankok hozzájárulását a kiegyezéshez megnyerjék. Erkölcseleg azonban a legsúlyosabb ok, amiért a gazdák nem kérik a kiegyezéseket az, hogy a kiegyezéssel semmiképpen sem korlátozódik a kezesek felelőssége. Ezek a kezesek szokásszerint rokonok, szomszédok, barátok. A még oly nagy szorultságban levő gazdának sincs oly rosszul fejlett társadalmi és rokoni érzése, hogy most mentesülni akarna az adósságoktól és a rokat hozná kétségbe-ejő helyzetbe, akik annakidjén a kölcsön szerzésétől megsegítették. Mindezen körülmények folytán a kiegyezést tulajdonképpen csak oly gazdák kérhetik, akik magának az államnak tartoznak és emellett nincs is kezükük a nyienek természetesen csak a maradékirtokos urak. De hiszen a rendelet készítői is talán éppen csak ezekre gondoltak.

Ne késkedjétek! Szlovenszkón a gazdák csak elenyésző csekély számának, mintegy negyedének van hosszulejárataú törlesztéses adóssága. Ezen gazdák számára hozta aránylag a legnagyobb kedvezményeket a 250 számú kormányrendelet. Amennyiben a rendelet 3. paragrafusára szerinti oly követelésről van szó, amely tíz évnél hosszabb időben törleendő, úgy 1936. január 1-től az adós nem köteles többet fizetni a hitelezőjének, csak oly törlesztési részletet, mely az eredeti követelés kamata s e követelés háromnegyed százaléka összegének felel meg. Ennyit fog kitenni a törlesztési részlet, az annulálás. De erre a kedvezményre jogigénye csak annak van, aki azt a hitelezőjéhez intézett ajánlott levélben bejelenti, hogy ezt a kedvezményt igénybe akarja venni. Erre ismételtlen felhívjuk az érdekeltek figyelmét, amíg nem késő.

Ami a többi követelését illeti, amely 1936. január 1. előtt vált esedékessé s amelyek fizetésénél a 250. számú kormányrendelet csak azt a kedvezményt adja, hogy kamatra és törlesztésre minden év április 1. és október 1-én nem kell többet fizetni, csak a törpe egy-tizenhatod, inségjárásokban a törpe egy-tizennyó/cadik, az ajánlott levélben való igénybejelentésre van idő október 1-ig. De aki ennek hasznát tudja venni, ne halogassa a dolgot s az ajánlott levelet a hitelezőnek küldje el mielőbb. Ha az adós követelésnek bírósági behajtására vár, ezzel csak önmagának okoz nagyobb költséget, amit szintén nyomban meg kell fizetnie, ha a kedvezményt igényli.

sabb nemzeti kötelességekről megfeledektesek teljesen.

Az aranyborjú imádatába merül el a nép és kuruzslóasszonyok, angyalcsinálók által megromított testü asszonyok élnek örömtelen, üres életüket. És a sok gyanus haláleset, a titkos „segítések” hány fiatal asszonyt fektetnek időnapelött koporsóba?

A megszületett kis magyarokra pedig de hány faluban számít már a Slov. Liga iskolája, amelyeket tervszerűen ékelnek bele a garamvölgyi magyar tömbbe, hogy hasadást idézzenek elő velök.

A szomorú magyar sorstragédia csendben, alig észrevehetően, de ha-

lálós bizonyossággal halad a lassu kibontakozás felé, de szerencsétlen szereplői gondolkodás nélkül, vak játékosai a szomorú történelmi színtérnek, nem veszik észre, hogy a függöny legördülése itt valóban halált jelent, a garamvölgyi magyar nép halálát!

Igy bomladozik az oldott kéve népe az istenáldotta dus garamvölgyi rónán és az omladozó porták, lakónélkül maradt házak, önmaguk-tól táguló templomok és iskolák mint bus mementők intik megtérésre a népet, de ők mindebből nem vesznek semmit észre, mert minden gondjuk csak egyetlen szerelmük: a földé!

Régi választások és régi politikai szokások

Irta: Konkoly-Thege Sándor

udvari tanácsos, volt orsz. gyűlési képviselő

Lapunk egyetlen még életben levő alapítójának ezt az érdekes helyivonatokat adó cikkét az egyik budapesti lapból vettük át.

Előszó

Az öregembert mindig azzal vádoják, hogy konzervatív és azt az időt tartja a legzebbnek, amelyben ő fiataloságát lelte. Mír az öregpám azt mondta, „hej, az én időmben másképp volt ez”, azután ezt mondta az édesapám is, s ezt mondom én is ma gyermekeimnek és unokáimnak. És bizony azt el is lehet hinni, mert az én időmben minden szebb és jobb volt, mint ma, amikor nem tudjuk, mi lesz holnap. Abban az időben voltam a magyar országgyűlésnek tagja, amikor ez a szép ország kibontotta hímes szárnyait és gyors repüléssel utolérte Európa nyugati államait.

A múlt század 80-as éveiben indult meg a nagy munka, akkor született meg tulajdonképpen a magyar ipar és kereskedelem, rohamosan épültek a gyárak és akkor alapozták meg annak lehetőségét, hogy Magyarország jelen állapotában megelégedésben éljen annak lakossága. Nem volt akkor munkanélküliség, mert munkát kapott mindenki, s minden magyar munkájára szükség is volt, s ki is vette abból részét mindenki. Abban az időben bontakozott ki Budapest fővárosának világvárosi jövője, akkor indult meg minden kulturális mozgalom, nemcsak Budapesten, de az ország minden városában is. Az agrár-állam egyoldalúsága megszűnt, helyet kapott benne az ipar és kereskedelem, amelyet még meg is kellett magyarosítani.

Erről az időről akarok én korrajzot adni. És ha ebben az én választásaim és képviselői emlékeim kerülnek is szóba, ez csak arra szolgál, hogy képviselői állásomnál fogva bejuthattam mindenhová, ahonnan jobban lehet látni és hallani.

Képviselők mint bírák

Mikor 1887-ben először képviselő lettem, akkor a képviselőház maga bíráskodott a petíciók felett, 9 bíráló bizottságba osztotta be a képviselőket; természetesen ez egy történet, hogy a kormányt mindig többségben legyen ezekben a bizottságokban.

1902-ben én a IV. bíráló bizottságnak lettem a tagja és előadója. Az elnök Hagadus Sándor volt. A petíciókat a Ház elnöke sor-

solta ki, azt is, hogy melyik bizottsághoz kerüljenek a képviselők. Így nekem jutott két petíció, éspedig báró W. sner Adolf kontra Purgly János, gróf Zichy János kontra Janics Imre, a harmadikat Demkó Pálnak osztotta ki az elnök. Ez volt O. ticska kontra Lukóczy Imre, — hogy én ne legyek túlterhelve.

Úgy a csanádpalotai kerület képviselőjét: Purgly Jánost, valamint a nyitrai kerületben Janics Imrét igazolt képviselőnek jelentettük ki, vagyis úgy az ellenzéki, mint a kormányparti petíciókat elutasítottuk.

A csanádpalotai petíció után nagy megtiszteltetés ért engem. Azután, hogy a Házban referáltam döntésünket és jelentésünket a Házban előadtam, Károly körüli lakásunkon felkeresett Purgly János. Azt mondta, az ellenzéki bírálóbizottsági tagok annyira dicsérték az én tárgyilagos eljárásomat, hogy ő azért jött el hozzám, nem hogy az igazolást megköszönje, hanem a tárgyilagos eljárásomat, az elfogulatlan előadást, amelyhez az ellenzék nem volt szokva. Megjegyzem, az igazolóság bizony jó sok idő eltelt, addig, mint maga képviselőtársam mondta nekem, nem tette be lábát a képviselőházba, s csak most volt ott először az igazolás után. Természetesen én nem ismertem s nem látam meg ezt a képviselőtársamat és nagyon megtisztelve éreztem magam látogatása által. De ki gondolta volna, hogy ennek a tisztelt képviselőtársamnak a leánya lesz Magyarország kormányzójának a felesége, a jótékony Nagyasszony, akit minden magyar nemcsak tisztel és nagyrabecsül, hanem szívből szeret is.

Régei volt az, amikor a régi Magyarországon a kerületek beosztását törvénybe iktatták és állandóan programba volt véve az aránytalansok megszüntetése végett egy újabb kerületi beosztást csinálni. Ez azonban olyan darázdszék, amelyikbe a mai napig egy kormány sem mert belenyulni és ezért volt az, hogy például a lévai kerületben több mint 3000 szavazó volt. Míg ezzel szemben Erdélyben nagyon sok olyan kis kerület volt, ahol 200—500-ig volt a szavazók száma.

Erdélyben volt egy kerület, amelyben összesen 201 élm választó létezett. Ott egy volt jogszántsámon lépett fel és amikor a választók leszavazták, a záróra kitűzésekor az én barátomnak 100, az ellenjelöltnek 99 szavazata volt.

Ekkor már igen jól látszott a falu templomának tornya. Azt nézték mind a ketten.

— Te Vera, tudod-e mennyi pénzt vettem föl ma a városban?

— Mennyit? — siet kérdéssel felelni a lány.

— Kétszázötven pengő.

— Mind a magáé?

— Nem.

— Hát kié?

— A miénk. — Erre már nem szól Vera semmit. Mit is szólhatna?

— Ide nézz! — folytatja helyette Péter, azzal benyúl a belső zsebébe, de nem ránt elő semmit. Elsápad. Izgatottan tapogatja véggig zsebeit.

— Mi az? . . . — kérdi Vera egész testében megremegeve. Feleletet nem vár, hisz tudja mi történt.

— Evesztett! . . . — mondja ki Péter a gondolatát. Üres, meredt szemmel — amelyből kialakul a fény — úgy bámul maga elé, mint aki a lelkét vesztette el. Arca egyre torzul. Vera ijedt sirással húzódik el tőle. Az elejtett szó pedig ott lebeg közöttük folyton, hidegen, mint a nyirkos köd a mezők felett.

II.

A szekér igen nagyot huppan. Péter majd lefordul az úlérről. Megálla a lovat. Körülnéz.

Az ellenjelölt pártja követelte jelöltjétől, hogy miután neki is van választójoga, szavazzon le ő is. Aki ezt azután meg is tette és így lett mindegyik jelöltnek 100—100 szavazata.

Ekkor nekirontottak az én barátom választói jelöltjüknek, hogy lessavazott az ellenjelölt, szavazzon le ő is. Addig-addig kapacitáltak, hogy a záróra letelte előtt le is szavazott. És így lett neki egy többsége a saját szavazatával, vagyis önmagát választotta meg képviselőnek.

Hiába lett volna minden petíció, mert semmiféle törvényesítés nem történt.

Szabó János jó élete

Egy faluban összesen tizenegy szavazat volt. A kis faluban két uricsalád lakott, a báró ur intézője és egy képezdei tanár.

Az asszonyok valami fasába kerültek és természetesen nem lehetek egy pártban. A szavazatok úgy osztottak meg, hogy az egyik pártban is ő volt, a másikon is őt és a két asszony azon versengett, hogy kiknek a pártja lesz többségben, hogy ki szerzi meg a hatodikot.

Ez a hatodik szavazat Szabó Jánosé volt, egy régi kiskurász, nemes ember. Agglegény volt. Így az asszonyok a derecsdó Szabó Jánosnak elkezdtek kurizálni, aki azonban sehogy sem akart színtvallani.

Akkor az egyik asszony meghívta ebédre. Ezt megtudta a másik, meghívta vacsorára és természetesen meg azt is tudakolta, hogy melyek a kedvenc ételei, borocskát is adtak hozzá, a férjek kedvenc szivarját szívtá Szabó János, de csak nem akart színtvallani. Azonban úgy viselkedett, hogy mindegyik asszony azt hitte, hogy megvan neki a többsége és ez így tartott heteken át, míg csak a választás napja el nem érkezett.

Mindkét férj megígérte Szabó Jánosnak, hogy az ő kocsiján viszi be a választásra s így a választás napjának hajnalán két hintó is állt meg Szabó János portájá előtt, de hiába keresték Szabó Jánost, nem volt sehol!

Halló Jóska eszéle

A választásoknál rendeznek a székelyekben lakó választók szavaznak először. Így Halló Jóska is kiöltözött a választásra és indulni akart a szavazó urnához.

A felesége arra kérte, menjen csak kigyelmed föl a padlásra és hozza le nekem a stütőkeőnt. A férj kinyitotta a padlászajt, melynek zárt feljartára volt az udvarból és

— Igen, a felsődődő. Ez itt a préház . . . Hogyan kerültem ide? . . . Vera? . . . Elment? . . . Nem értem. Hát hogy' bucsuztunk el? Mi? Nem emlékezném? Vera!!! Eltűnt. Evesztett . . . Kétszázötven pengő . . . Evesztettem . . .

Ekkor pillantja meg a kötelet. Az új istálló. Ott fekszik a lába előtt, amint kirázódott az úléslől. Felviszi.

Lengyos fuvalom simítja végig homlokát, de nem érzi. Leszáll a szekérről. A lovat az utszélre vezeti, ő pedig elindul a préház mögé. A kötelet is viszi.

A diófa alatt megáll. Háttal dől a vastag törzsnek és gondolataiba mélyed.

Nincs egyedül, mögötte áll az Örök Gáncsoló. Sokszor érezte már ennek a titokzatos hatalomnak a jelenlétét, de ez még soha nem bántotta őt ennyire, mint éppen most.

— Ördög? Gyerékemese! Nincs ördög!

És mégis van.

Zug a feje, mintha a velőjét szántaná valaki.

Ő persze nem tudja, ki ez a titokzatos szántó-vető . . . Gondolatai kusza összevisszaságban tekerednek agyára. E farsztyák. Aztán csak megreked az egyik új egy homloka táján. Nem tud szabadulni tőle.

— Evesztett . . . morogja maga elé. — A pénzem . . . négy hónapi munkám, verejtékem . . . — A kötelet szorosabbra fogja markában.

A K Ö T É L

Irta: PÁLFAI ATTILA

I.

Péter megállítja a lovat.

Csak egy pillanatra. Csak éppen annyi időre, amíg Vera azzal a pipacsörvös szoknyájával felugrik melléje a szekérre. És már mennek is tovább. Hazafelé döcögnek. A lány kiveszi Péter kezéből a gyeplőt. Megrántja. Nem szereti ezt a lassu rázkódást.

— Hoppla no! — kiált a lovak felé, azután kacagva dől a legénynek. Szinte érezni a tebesen bugyogó hangokból, hogy ez a nevetés valami igen nagy mélységből hőmpölyög elő. Péter egy ideig figyeli a lányt. Ő is elneveli magát, úgy legényesen. Csak falusi lelkek tudnak ilyen öntudatlan tisztán-gyönyörző habotára fakadni. Megcsillapodnak.

Péter visszaváltja a gyeplőt.

Egés az iramból. Lassít.

— Őzsi bucsura egybekelünk. Igaz-e Vera? — A lány e váratlan beszédre összezerzen. A szavak értelmét csak később fogja fel. Elsápad, de csak azért, hogy annál jobban beleperüljön.

— Bucsura . . . ismétli meg elgondolkozva igen halkán Péter szavát.

főként a lépcsőkön s mikor fölért, az aszszony az ajtót kívülről kulccsal elzárta. Mikor Halló indult lefelé, az ajtót zárva találta. Elkézdett zörögni rajta és kiabált:

— Kati, megbolondultál?

Mire Kati megjelent kívül az ajtónál és kijelentette, hogy ő megígérte a plebánus urnak, hogy a férje nem szavaz sehova és és megmondta, hogy míg a falu le nem szavaz, ami eljárt legalább két óra hosszat, nem ereszt ki. Azután hozzátette békítőleg:

— Ne haragudjon kegyelmed, addigra lesz jó lángos sült szalonnával és hűlőmb pörköltet kap, mint amilyet a Valasek kocsmában kapott volna a voksáért. Aztán majd csak kibékülünk, ugye édes Jókám?

— Hát sz okosab enged — felelte Halló. Fölment a padlásra, a szénhányó ablakon kímázott a tetőre, leugrott a szomszéd udvarára és sietett lezavazni. Azután ugyanazon az uton visszament a padlásra és amikor a felesége kinyitotta az ajtót, a nyakába borult, öszecsókolta és mindjárt meg is hívta a készen váró finom reggelire.

(Folyt. köv.)

— **Korenty Sándor nótáskönyve.** A napokban jelent meg a Léván élő Korenty Sándor ismertnevű, kiváló zeneköltő első nótáskönyve. Korenty a magyar dalok egyik legkiválóbb komponistája. Szerzeményeivel a magyarországi és a szlovenszki nótapályázatokon megérdemelt nagy sikereket ért el. Ez a nótáskönyv méltó felidőst fog kelteni. A megjelent dalok hangulatosak, érzésteljesek. Számos közülük rövidesen országosra el fog terjedni. A nótáskönyvben 21 szebbnél-szebb hallgatós és csárdás van összegyűjtve. Különösen gyönyörűek: Csak creggy a magad után, Haidokik az ősi rózsa, Ha nem tudnál boldog lenni c. hallgatós és Buzát vittem, Kezem lábam csurom sár, Rádiós csárdás c. csárdások. De a többi dalok is szépek, fulbemezők, megérdemlik, hogy rövidesen mindenütt énekeljék ahol a szépséges magyar nóták szeretik. A dalok rendkívül hangulatosak és mégis könnyen játszható formában vannak énekre és zongorára letéve. A dalok szövegeit ismert nevű költők írták, akik közül felemlítjük Kersék Jánost, Gát Ferencet, Kerényi Tibort, Pall Imrét. A művészi címlapot Taby Ica iparművész készítette. A nótáskönyv ára 12 K. Kapható: Nyitrai és Társa könyvkereskedésében, Léván.

— Őszi bucsura . . . egybekelünk . . .
— Nevetni akart, de röhej lett belőle. Irtózatosan torzróhej.

És ekkor ismét a kőteleire esik pillantása. Csodálkozva nézi.

— Hurok? . . . Ki kötötte rá? . . .
Felnéz a fára és átveti a kötelet a feje felett kinyúló vastag ágon.

Vera jut eszébe. Átválna rajta, hogy ilyen esetben bucsulevelet szokás írni.

— Bucsulevél? . . .

A dűfűt első kanyarulatánál emberi alak tűnik fel.

— Sietni kell. Még mielőtt ideér . . .
gondolja Péter. Furcsa remegés fogja el. A kőtől ott himbalózik előtte. Késo délután van már. Az árnyak egyre nyulnak.

— Bucsulevél? . . . Mit kellene írni? . . .
Zsebébe nyul, hogy előkotorássa a plébászt.

— A pénz! — Most még jobban reszket. A markába néz.

— Kétszázötven pengő . . . Megvan!
A szél arcába lendíti a kötelet, de ő lerántja a földre.

— Megvan! — kiáltja és lerohan az utra.

— Őszre mégis csak egybekelünk! — és átöleli Iova nyakát, mert hiszen amikor a boldogság hulláma előnti az embert, tenni kell valamit.

KÜLÖNFÉLÉK

— **Dr. Kašpar prágai bíboros-éresek,** aki a szlovenszki püspöki kar meghívására jelenleg körúton van Szlovenszországban, f. hó 7-én Blaha Marián besztercebányai és dr. Kmetzky Károly nyitrai püspök kíséretében meglátogatta a garamszentbenedeki apátság templomát és a szalézianus kolostort, ahol a kolostor igazgatója és a plebánia vezetője, Hornyák Marcel, a hatóság részéről pedig dr. Andrásy László újbányai járási főnök fogadta Szlovenszko nagy vendégét. A kardinális a tiszteletre nagyszomban ösze gyűlt népet főpásztori áldásban részesítette.

— **A Lévali Nőegylet vidám júliusa** ma d. u. 2 órakor kezdődik a Halász csardában. Az árnyaház minden barátja legyen ott! Belépődíj 5 K, diákoknak 2 és gyermekeknek 1 K.

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete csütörtökön folytatta a múlt héten félbeszakított közgyűlését Antal Gyula városbíró elnökletével. Az előadó bejelentette, hogy a járási székház építésének tervén némi módosítást kell eszközölni. Ezek között a legfontosabb olyan fűtőközszáknak a beszerzése, amelyet handlovai barnaszénnel lehet fűteni. Ez tetemes megtakarítással fog jární s a szlovenszki gazdasági élet érdeket szolgálja. A közgyűlés hozzájárult. Nagyobb vita volt a Nafta társaság benyújtjának áthelyezésének tárgyalás során. A közgyűlés egyhanguan újabb nyolc napi határidőt engedélyezett az áthelyezésre és ha ez alatt az áthelyezés nem történik meg, a koncepcziót megvonja a város. A Nafta társaság ugyanis nincs megelégedve a város által az utépítéssel kapcsolatban szükségessé vált újabb helymegallapítással. Magyar Árpádnak trafikbódéra közterületet engedélyezett a közgyűlés a Szepesszi utcában. A tárgyszorozaton még tíz kisebb jelentőségű ügy szerepelt, amelyekben egyhangulag határozott a közgyűlés a tanács javaslata alapján.

— **A lévali állami elemi népiiskola építése ügyében** a Szülők Szövetsége ismét egy küldöttséget küldött ki az országos hivatalba, az iskolatügyi referátushoz és az iskolatügyi miniszteriumba, hogy ott az építést megsürgesse. A város részéről Bartys Wladimir tanácsost delegálták a küldöttségbe.

— **Einevezés.** Sorner Károly lévai tanítóképzői igazgatót a prágai tanítóképzői igazgatójává nevezték ki.

— **Az új szecsei ref. lelkész beiktatása.** Jelentették, hogy Patay Károly nyugdalomba vonulása után Székely Dező pozsonyi püspöki titkárt hívta meg az első szecsei gyülekezet lelkészévé. A rokonszenves fiatal lelkészt vasárnap iktatták be tisztebe fényes ünnepély keretében. Székely Dező ősei több generáción keresztül a szecsei gyülekezetet szolgálták mint tanítók, ez az ősi érzés, a szülőfalu szeretetének megnyilatkozása élénken kicsengett az ünnepély folyamán is. Székely Dező vasárnap reggel érkezett Pozsonyból Balogh Elemér püspökkel. A gyülekezet nagy küldöttsége 25 kocsin, élén lovasbandériummal fogadta őket a lévai vasúti állomáson. Itt Kálnay András községi bíró és egyházdöntök és Kucs Gyula, a bandérium vezetője köszöntötte az érkezőket szíves szavakkal. A püspök válaszában megállapította, hogy a gyülekezetnek nagy szerencsére az ifjú lelkész meghívása, akinek munkásságát már régen ismeri. Alsószecsen diadalikapuval várta a község lakossága s itt Kemény Lajos gondnok és Kálnay Ella mondtak szíves istenhozottat. 11 órakor a közönség, amely között felekezeti különbség nélkül sok volt a vendég, bevonult a templomba, ott láttuk Patzko Béla szelizi járási főnököt is. A gyülekezet éneke után Balogh Elemér püspök összeadta Székely Dező Rózsiak huget dr. Zahony Elemérrel, a szelizi járás népszerű helyettes főnökével. A püspök magasszárnyalású és megható beszédet intézett az új párhöz. Ennek megtörténte után a gyülekezet a 183. dicsérettel, amely lelkészbeiktatás alkalmára szól, énekelte. Majd Czeglédy Pál esperes, dr. Nagy Béla egyházmegyei gondnok és a beiktatandó

lelkész léptek az Urasztalához. Az esperes először imát mondott, majd mélyhatású beszédben szólta a lelképásztor hivatását. Nem muló napi áramlatok szolgálja a lelkész — mondotta többek között az esperes — hanem az Isten szolgálja. Tettesek nélküli szeretettel a népiránt kell dolgoznia az Isten országa érdekében. Az igazi lelképásztornak az egyszerű nép lelkében is meg kell látnia a nagy lehetőségeket. Végül kérte a gyülekezetet, hogy nyissa meg szívét az új lelkész tanításai előtt. Majd az egyházmegye nevében beiktatták az új lelkészt, aki ezután felment a székzsékre és elmondta mély benyomást keltő és gondolatokban gazdag beköszöntő beszédét, amelyben jelét adta hivatott szónoki képességének. Kihangsúlyozta, hogy nem fog népszerűsége törekedni s nem akar csupán vasárnapoként a székzsékre beszélni, hanem tetteket akar. Mintagyülekezetet akar létesíteni, azt kívánja, hogy itt olyan dolgozó emberek lakhjanak, akik felajánlják Istennek azt, ami az Istené és az Ige nevében fedeni is kíván, ha arra okot szolgáltatnak s a modern bűnök utvesztőjében vergődnek. Ebben a munkájában számít a gyülekezet vezetőire és a hívek segítségére. Az ünnepi aktus végén előlépett az egle Pólya János, aki több mint 30 év óta viseli a presbiteri tisztelet és megindító szavakkal mutatott rá János evang. versei alapján a lelkész nemes hivatására és üdvözölte az új lelkészt a gyülekezet nevében. Az ifjúság üdvözlését kedves szavakkal fejezte ki Kemény Jolán, aki a szülőföld szeretetére való utalással a földit köszöntötte az új lelkészben, aki mint lelképásztor tért vissza szülőfalujába. Székely Dező megindult hangon köszönte meg a szeretetteljes üdvözléseket. Az ünnepély fényét nagyban emelte az alsószecsei énekkar szereplése, amely szép készültséggel több számot adott elő. A templomi ünnepély után a lelkészlelkon gyűlt össze a vendégségre, ahol a féléhrasztalnál számos pohárköszöntő hangzott el. A felsőszecsei leányegyházban ma iktatják be Székely Dezőt.

— **Bijegyzés.** Gerő Andor Pozsony eljegyzte Helfer Trudát Alsószecsenben.

A **VÁROSI MAGYAR KÖZKÖNYVTÁR** nyári szünete a könyvtárrendezés rendelkezése szerint július 15-től augusztus 31-ig tart. A könyvkészlet felülvizsgálata céljából az összes kiadott könyvek július 15-ig beadandók. Az új időszak könyvtárnyitása szeptember 1-én, amikor az ujon szerzett könyvtárlomány is a tagok rendelkezésére fog állani. A tudomány szakok a szokott rendben a szünetben is rendelkezésre állanak a tanuló ifjúságnak s a vakációra hazatérző főiskolásoknak.

— **Munkáshány Léván.** Az aratási munkálatok miatt Léván már munkáshány állott be. A folyamatosan levő csatorna és utépítés, amint értesülünk, azért halad olyan lassan előre, mert nem tud elegendő munkást kapni az építő cég.

— **A Vöröskör épületét** e hónapban lebontják, hogy helyette a járásbíró-ság új épületet kezdjék építeni. A Vöröskör lakóinak egyeztetés a város az öreg vágóhidnak erre a célra már átalakított részében helyezi el.

— **A Stefánk (Teley) uton** kikövezésére meghirdetett pályázat után az ajánlatok a városhoz már beérkeztek. Két ajánlat érkezett, a Zdimal pozsonyi és a Lauffer és Simko lévai cégé. Az ajánlatok 150,000 Ké körül mozognak. A munka kidása ügyében a legközelebbi tanácsülés fog javaslatot tenni a közgyűlésnek. A terv szerint a munkálatokat még ebben az évben be akarják fejezni.

— **A júliusi lévai állatvásár** ebben az időben szokatlanul élénk forgalmu volt. Felhajtottak 4346 állatot, ebből 16 2090, men 562, tehén 486, ászó 302, borjú 196, bika 95, növendék szarvasmarha 136, bárány 304, ökör 175. Gazdát cserélt 917 állat. Az árak a hivatalos jelentés szerint így alakultak. Vágóállat 450—6, borjú 450—6, juh 250—350, hizott sertés 650—7, magló sertés 350—4 Ké kgrmja. Szopos malac párja 130—250, 16 300—4500 K drb-ja.

— **Férfiszoborát találtak** a Perec partján. Igazolt tulajdonosa a csendőrségnél átvethi.

— **Bény ünnepe.** A Garam partján fekszik, népvándorlás korabeli hármias hatalmas földesúrnál — avargyűrel — körülveve Bény község. Temploma egyike Szlovénia legregibb, de lezsebb templomainak. Tiszta kőből épült 1217-ben, román stílusban. Bejáratánál és az oszlopok között szobrászok faragások mutatják, hogy már abban az időben milyen kultúra élt ezen a vidéken. Földjük kevés, ezt is gyakran előlta a Garam és tönkreteszti a termést. Azelett a községben levő nagybirtokon dolgozott a falu népe, most a földreform megfosztotta őket ettől a lehetőségtől. A nagybirtok kolonisták között lett felparcellázva. De szegénységük mellett is megmaradtak nemes veretű magyaroknak, megtartották nemes büszkeségüket, finom intelligenciájukat, szepzet szerető izléssüket. A gyermekek, leányok a hosszú dereku rövid szoknyájú ünneplő ruhájukban, piros csörgős csizmájukban külön látványosság. Mintha élő virágok járnának a széles utcán. Ez a falu most ünnepe. Ünnepele plébánosának Kuty Pálnak ezüstmiséjét. Az ünnepség szentmisével kezdődött. A jublítás a hívek és iskolás gyermekek sora között, a minden vidékről összegyűjt papág kíséretében vonult a templom előtti téren, ahol a község előjárója, a község iparosának kiküldötte, Horváth Deszó kántortanító és még sokan mások fűdővöltek szerető szavakkal. A templomban a bényi énekar Horváth Deszó kántortanító mesteri vezetése mellett Bards második miséjét énekelte Kopasz Aurél karnagy orgonakísérete mellett. Ezek az egyszerű szavak nem tudják eléggé kifejezni azt a teljesítményt, melyet az énekar nyújtott és azt az élményt, amelyet ott halottunk. Szakemberek talán megcsodálják fejüket és csodálkoznak mondják, hogy hogyan lehetett arra vállalkozni, hogy ezt a misét betenulják. A hatszázalmu kar minden kotta nélküli, fejből énekelte tökéletes előadásban ezt a mesterművet, a latin misét. Evangélium után Marcinka Imre köböküti plébános lépett a szószékre és magas szárnyalással, mély hatást kelto beszédében változta a papi hivatás és lélekműt munka méltóságát és nehézségét. Szavainak külön melegséget kölcsönzött az, hogy 25 évvel ezelőtt a mostani jublítás első miséjén ugyancsak ő volt az ünnepi szószék. Az ünnepi ebédén dr. Porubszky Géza béméndi plébános tolmácsolta a papság szeretetét és nagyrabecsülését a jublítás iránt. Délután pedig a templom előtti téren Horváth Deszó vezetése mellett valóságos kis Gyöngyösbokrotát rögzítették a bényi énekar. Sok szép magyar nótá mellett bemutatták a bényiek régi táncait. Igen kellemes meglepetést keltezt az énekar, akik régebben jártak már Bényben, hogy a templom környéke, amelyről azt hitték, hogy ott semmiféle növény nem nő, a szelei grófnő jóvoltából igen szép parkká változott. Az ő áldozatkészsége tette ugyanis lehetővé, hogy szakaszról vezetés mellett megfelelő módon előkészítve a talajt, oda báronyos pávizott és bokrokat meg látható ültethessenek. Ugyanezok azonban igen érdekes és történelmi szempontból értékes fölfedezést tettek: a talaj egyenesítésénél előkerültek a templomot építő premontrai rezd kolostorának alapjai is. A hatóság és muzeumok dolga volna, hogy itt is ásásokat végezzenek és a lehetőség szerint napfényre hozzák a régi idők rombadólt kulturadokumentumát.

— **Kereskedő-tanonekolai jutalmak.** Az 1935—36 ki iskolai évre a következő jutalomdíjak folytak be az iskola igazgatóságához: Boros Béla városbíró úrtól 100.—, Kereskedelmi csarnok 100.—, Barsmegyei Népbank 50.—, Lévei Elő Bank Részvénytárs. 50.—, összesen 300.— Kc. Az összeget a következők növendékek között osztottuk ki: Berács László, Dameter István, Jancsó Lajos, Juhász István, Egner Imre, Valkó Gyula, Bata István, Ghymesey István, Dobroviny László, Friedmann Mária, Kovács Lajos, Lovaszy Kálmán, Kissela Sándor. Ezenkívül a Casino jutalmát Kissela Sándor nyerte el. Az írtárlást 300.— Kc jutalmat osztott ki a kiállítás résztvevői között. Az igazgatóság köszönetét nyilvánítja mindazoknak, akik ilyen szép jutalom összeghez jutáltak növendékeinket. Igazgatóság.

— **A helybéli vendéglősök és korcsmárosok szahipartárlata a tanonciállítást költségeihez 200 Kc adományal járult hozzá, amiért eseten is köszönetet mond a tanonciállítást előkészítő bizottság.**

— **A pozsonyi YMCA középiskolai internatusába napenként lehet jelentkezni. Az egész ellátás hitűn pedagógiai ellenőrzéssel együtt már 290.— K-ért havonta. Prospektust ingyen küld az YMCA, Bratislava, Sane ut.**

— **Letartóztatás tüzesetből kifolyóan.** Vámosladányban Péter-Pálkor éjszaka tűz volt, amely egy pajta padlásán keletkezett eddig még hiderítetlen módon. Gazdasági épületek és gépek mentek tönkre. A kár 38.000 K. A károsultak Molnár János, Molnár Vilmos és Nagy Lajos. Az egyik pajta, amely Nagy Lajos és Nagy Boldizsár közös tulajdonát alkotja, csak félig égett le. Nagy Boldizsár része, tele takarmánnyal, megmaradt, oltás közben megmentették a tűzoltók. E hó 6-án éjjel azután ez is kigyulladt és leégett. Nagy Boldizsár a tűz alkalmával gyanúsán viselkedett és az oltáshoz nem akart szerszámokat rendelkezésre bocsátani, azért a csendőrség letartóztatta és a komáromi államügyészségnek adta át. A leégett gazdasági épületek biztosítva voltak.

— **A bravurokodás vége.** Kálnán különös bravurt akart elkövet Painkás János 58 éves, Amerikát járt férfi. Palinkás tekintélyes összeget hozott pár év előtt Amerikából s azóta a családtalan ember könnyelműen élt. A napokban mámoros fejlett, csupa bravurból, a Garamon akart átsétálni. Egy hullám a malomgáthoz vágta, majd eltűnt a hullámokban s csak holtestét lelték meg.

— **Megölte a villamos áram.** Megrendítő halálós szerencsétlenség történt pénteken délután Alsószecsén. Ifj. Pólya Lajos ismert gazdálftu a Középszlovénoktól vill. társaság házátza mellett gyümölcsfákat csonkított, amelyek gallyai ráhajoltak a vezetékre. Pólya munkája közben érintkezésbe került a magasfeszültségű árammal telített vezetékkel és az áram nyomban megölte őt. A tragédia nagy részvétet kellett a községben.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Stefánik László és Kopcsa Teréz fia László. — Magyar József és Kopra Jula leánya Jula. — Molnár Erzsébet leánya Erzsébet. — Jurica János és Jahudka Antonia fia Milán. — Galád Károly és Lehoczky Jula fia Gábor Vilmos. — Ujváry János és Kósa Etel leánya Piroksa. — Husák István és Kabát Jula házasságtelt leánya. — Pásztor Mária leánya Viola. — Bena Leopold és Pasko Márta leánya Anna Mária.

Házasságok. Galád Béla ág. h. ev. Csicsay Margit r. k. — Melicher László r. k. Ledényi Etel fer. — Timár Ferenc rk. Molnár Aranka Mária rk.

Halálozások. Antal Rozália 2 hónaposa. — Valach Józsefné szül. Streda Katalin 35 éves. — Udvardi Sándor 28 éves.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsmegyei Népbank Levéle, jelentése

	1935. július 12.	1935. július 11.
100 pengő	536,50	536,50
100 osztrák schilling	481,50	481,50
1 angol font	124.—	124.—
1 amerikai dollár	24,40	24,40
100 svájci frank	796,50	796,50
100 francia frank	163,80	163,80
100 líra	190,10	188,10
100 német márká	712.—	712.—
100 dinár	59,20	59,20
100 lei	16,90	16,40

A „Bars” rádió műsora

Vasárnap, július 12.

BRATISLAVA. 14.15 Mezőgazdasági negyedóra. 18.15 Előadás. 18.15 Két egyfelvonalos. 22.20 Hírek BUDAPEST. 9 Rk mise. 10.45 Hírek. 11.15 Evang. istentisztelet. 12.30 Operaházi zk. 13.45 Rádiokronika. 14. Gramofon. 15. Földművelésügyi előadás. 15.50 Honved-zk. 16.30 Felolvasás. 17. Zongorahang. 17.30 Radics cigk. 17.45 Magyar-nemet változtat vizipolmerkőzés köv. 19. Előadás. 19.30 Énekhang. 20. Színelőadás a stúdióban „A nagy Ő” vigjáték 3 felv. 21.15 Hírek. 21.45 Szalonk. 22.45 Előadás olaszul. 23. Butola-jazz-zk. 0.05 Hírek PRAHA. 19.20 Fuvósok. 20.20 Filharmonikusok. 22.25 Gramofon. 22.35 Jazz.

WIEN. 11.45 Szimfonikusok. 13. Zene. 15.40 Vonósnyegyes. 17.50 Rádiók. 20.05 Dal- és áriaest. 21. Spanyol népdalok. 22.20 Táncczene. 24. Cigányzene Budapestről.

Hétfő, július 13.

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18. Előadás. 18.15 Felolvasás. 22.15 Hírek. BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Hangy. 12.30 Hírek. 13.30 Rác cigk. 14.40 Hírek. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17. Köv. a herendi porcellángyárból. 17.45 Fogány—Erdős jazz-zk. 18.40 Előadás. 19.10 Köv. a Mátysföldi repülőteréről. 19.40 Énekhang. 10.10 Előadás. 20.40 Operaházi zk. 22 Hírek. 22.25 Gramofon. 22.45 Előadás olaszul. 23.10 Cigánygyerekek zenekara. Majd Parádi cigk. 0.05 Hírek.

PRAHA. 16.50 Zongorahangy. 17.05 Gramofon. 18.15 Zene. 19.55, 22.15 Gramofon. WIEN. 12.20 Rádiók. 14, 16.05, 16.45 Gramofon. 17.05 Zongorahangy. 20. Dalos-zenés est. 21. Wagner-est. 23.05 Táncczene.

Kedd, július 14.

BRATISLAVA. 10.10, 13.40, 14 Hírek. 17.40 „A lélek súlya” hangjáték. 18.50, 22.15 Hírek. BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Szalonk. 12.30 Hírek. 13.30 Énekhangy. 14.40 Hírek. 16.15 Elbeszélés. 16.45 Hírek. 17. Felolvasás. 17.30 Magyar cigk. 18.30 Csevegés. 19. Hírfahangy. 19.30 Előadás. 20. Bpesti Hangy. Zenekar. Közben kb. 21.10 Hírek. 22.40 Pertis cigk. 0.05 Hírek. PRAHA. 17.15 Fuvós-zk. 17.40 Hegedűjáték. 21.15 Vonósnyegyes. 22.15 Gramofon. WIEN. 12. Zene. 14. Áriák. 16.05 Gramofon. 17.25 Zongorahangy. 20. Rádiók. 22.10 Hangy. 22.55 Táncczene.

Szerda, július 15.

BRATISLAVA. 10.10, 14 Hírek. 18.15 Zongorahangy. 18.35 Sportszemle. 22.15 Hírek. BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10.20 Hírek. 12.05 Zongorahangy. 12.45 Hírek. 12.45 Hírek. 14.40 Hírek. 16.15 Előadás. 17.45 Hírek. 17. Szimfonikusok.

zk. 18.20 Földművelésügyi előadás. 18.50 Hegedűhangy. 19.30 Előadás az olasz fürdőkről. 20 Szalonk. 20.30 Küllügi negyedóra. 21.20 Hírek. 21.40 Basilides Mária énekel. 22.15 Cigányzene. 23.15 Gramofon. 0.05 Hírek.

PRAHA. 17.40 Énekhangy. 18.05 Német műsor. 20.20 Filharmonikusok. 21.35 és 22.15 Gramofon.

WIEN. 12. Zene. 15.20 Gyermekek. 16.05 Gramofon. 17.40 Hegedű és zongorahangy. 19.30 Opera lemezek. 22.10 Vonósnyegyes.

Csütörtök, július 16.

BRATISLAVA. 10.10 és 13.40 Hírek. 18. Női negyedóra. 18.10 Magyar operettrezek. 18.30 Előadás. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, majd gramofon. 10 Hírek. 12.05 Gramofon. 12.30 Hírek. 13.30 Rendőrnézet. 16.45 Előadás a háziasszonyoknál. 16.45 Hírek. 17. Elbeszélés. 17.30 Farkas Sándor cigk. Közben előadás Vezüvről. 19.30 A magyar—nemet kézilabda merközéstől köv. 19.50 Klarnétahangy. 20.20 „Csavargaló” operett részletei köv., a felvonások között hírek. 23.40 Gramofon. 0.05 Hírek.

PRAHA. 18.05 Német óra. 19.10 Katonazene. 20.05 Cseh népdalok. 21.15 Táncczene Karababól.

WIEN. 10.50 Parasztné. 12. Könyvzene. 13.45 Vonósnyegyes. 16.05 Wagner-lemezek. 17.20 Énekhangy. 19.30 Katonazene. 21. Tarkaest, táncczene.

Péntek, július 17.

BRATISLAVA. 10.10 és 13.40 Hírek. 18.15 Vita a művészetről. 18.30 A rokkantbiztosításról, előadás.

BUDAPEST. 6.45 Torna, utána gramofon. 10 Hírek. 12.05 Postás-zk. Közben hírek. 13.40 Két-zongorás jazz-zene. 14.40 Hírek. 16.15 Gyermekzene Japánban. 17. Brácsa- és zongorahangy. 17.50 Francia operettek lemezekről. 18.50 Petőfi és Vajda költeményei. 19.20 Magyar nóták cigányzenével. 20.10 Csevegés. 20.40 Operaházi zk. 22.20 Jazz-zk. 23.05 Szalonzene. 0.05 Hírek.

PRAHA. 18.45, 19.40 Gramofon. 19.55 Filharmonikusok. 22.15 Dalest.

WIEN. 12, 13.10, 14, 16.05 Gramofon. 17.30 Hangy. 19.30 Hegedűjáték. 20.15 Balettné. 20.50 Rádiók. 22.30 Zongorahangy. 23.15 Zene.

Szombat, július 18.

BRATISLAVA. 10.10, 14 Hírek. 18. Előadás. 18.15 Kamarazene. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, hanglemezek. 10 Hírek. 12.05 Radics jóka cigk. 12.30 Hírek. 13.30 Gramofon. 17. Előadás. 17.30 Hegedűhangy. 18. Mit üzen a rádió. 18.30 Szalonk. 19.30 Elbeszélés. 20. „Mária grófnő” operett előadás. 22.50 Vidák József cigk. 23.30 Táncczene.

PRAHA. 17.55 Német műsor. 19.45 Zene. 22.15 Gramofon. 22.30 Postás fuvószenekar.

WIEN. 12. Könyv. zene. 14 Gramofon. 14.30 Mandolinzene. 20.10 Rádiógyeveg. 23.25 Jazz.

— **Halálos bűntudás.** Jütner Miroslav ipolyásági jövedéki ellenőr menyaszonnyával vasárnap Lávára rándult motorbikikijjén. A gép utközben defektet kapott, mire bevezette S uka varsányi gépészhez, aki megállapította, hogy a motor mágnessé körül van a baj. Amidőn megjavította a gépet, próbá-
 utra kelték vele. A motorbikieit Jütner vezette, hátul pedig S uka foglalt helyet. 90—100 km-es sebességgel rohant a Jawa-gép Varsány mellett, amidőn egy kanyarban neki ment az utzéi kőrákason át egy hídnak. A gép mintegy négy méteres saltomortált elvetett, utasai pedig messzire repültek. S uka jobb lábászárt törte el combnál és fején szenvedett zúzódásokat, de Jütner suyosabban sérült meg s eszméletlenül szállították a lévai kórházba S ukával együtt. Jütner nem is tért magához, nemokára meghalt. — E hó 7-én Csank mellett vezette teherautóját Birtos József se mecbányai autólajdonos. Egszer csak egy látte, mintha a kocsival szembe jövő ember öngyilkossági szándékkal a kocsi elé akarna ugorni, hirtelen 50—60 fokos szögben félrekormányozta a kocsit, így csak a sárhányója kevésbé sértette meg az embert. M-zállapították, hogy az illető Smora András 80 éves magyaradi koldus, aki nem akart öngyilkos lenni, de a nagy hőség annyira elkábította az öregembert, hogy majdnem a teherautó elé esett.

Fényképező gépek, filmek és lemezek, sportfelszerelések és betegápolási cikkek, illatszerek, háztartási cikkek legmegbizhatóbban és legolcsóbban beszerezhetőek Ltvicón, PICK ENDRE Medicinal D-rogeris.

Rendkívül olcsó nyári vásár! Fűrdőressze, pizzamák, bluzok, selyem ingek 25 K. Imprinkák 20% k! leszálltva. Maradékok hihetetlen olcsón HOLZMANN BÓ DOG cégnél. Szönyeg kiállítás!

Foto-amatőrök legolcsóbb beszerzési forrása Ph. Mr. PREISICH drogeris, Szepessz utca 1. Mentőszekrények tőkésletes felszerelése. Permetező szerek, droguák, betegápolási kellékek, háztartási cikkek, illatszerek, kozmetikai készítmények nagy választékban és legolcsóbb árban.

Dívtas Costum schantung az elegáns nyári dívat, kapható WIDDER cégnél.

Csépléselőtti figyelmeztetés!

A cséplőgépnél történnek a legborzasztóbb balesetek, még olvasni is iszonyat! Idősebbek azért, hogy még a cséplés ideje előtt megvizsgáljuk az ilyen sajnálatos balesetek okait és ezeket igyekezzünk elhárítani.

Az aratás és cséplés nagy feladat elé állítja a munkás testi és szellemi erejét egyaránt. Minden pillanatnyi időt ki kell használni, azért kora reggeltől késő éjszakáig folyik a munka. Nincs idő alvásra, evésre, pihenésre. Nem csoda tehát, hogy a munka tempója és a nehéz kimerültség nagyban fokozza a baleset lehetőségét. Azonban ennek dacára sok oly baleset adja az anyag, amely könnyen elkerülhető lett volna, mert a munkások gyakran a magút és mások biztonságának leglemebb szabályait is elhanyagolják. Az 1934. évi statisztika adatai minden tekintetben igazolják az óvrendszabályokra vonatkozó követeléseinket.

Igy legelső sorban a cséplőgép elető nyílása kell, hogy korlátalt legyen elátva. Itt támadnak a legsúlyosabb balesetek, az etetőbe való beesés által, ahol azután a cséplőgép dobja elvégzi pusztító munkáját. Az 1934. év július és augusztusában a dob által okozott összes balesetekből 66 százaléka az etető nyílásba való beesés következtében állt elő. Ezekből 52 százalék nőkre (1) és 14 százalék férfiakra esik. Ha tehát az etető nyílás korlátalt van elátva, akkor abba a munkások nem csuszhatnak le. Márpedig mindezek a balesetek borzalmas következményekkel járnak. Ilyenekből 21 százalék halálos végű volt (mind nők!), 50 százalék a láb, 21 százalék a kéz elvesztésével járt. Csak a cs. 8 százaléknál maradtak esetekben szenvedett az illető munkás végági és törési sérüléseket a végtagok vesztesége nélkül.

A felhózt számokból az is kiviláglik, hogy ennél a rendkívül veszélyes munkánál a munkásokat gyakrabban kell felváltani. Ezek közé nem valók mindenfélét a kéveadagoló nők. Látszólag könnyű munkát végeznek, de közülük kerül ki a legtöbb áldozat és még hozzá a legszebb életkorúban. 1934-ben az ilyen balesetet szenvedett nők közül csak egy volt 33 éves, a többi mind 13—22 éves fiatal teremtes volt!

A dob fedelét rendszeren kell tartani és nem szabad azt eltávolítani a cséplés bevégezésekor sem. Majdnem 20 százalékat a baleseteknek azok a nők szenvedték, akik a gabonamaradékokat összesöpörték és esetleg kézzel dobálták be a nyílásba. Itt is szinte dühöngött a halál és csak egy nő látott ki az ilyen balesetből ép tagokkal. Pedig minden ilyen baleset elhárítására elegendő volna a dobfedőn oldalnyílásokat hagyni, hogy azokba puha sepről be lehessen seperni a fennmaradt gabonát.

A gép elindításakor az összes munkások legyenek helyükön! Igen sokan az etető közl, akik csak később másztak fel helyükre, amidőn a gép már el volt indítva, kerültek lábukkal a dobba és azt ott is hagyták. Etetőknak rendszerint idősebb férfiakat alkalmaznak és ennek dacára ezek is igen gyakran így házárják előznek életükkel.

Számos baleset adódik elő továbbá esés következtében. Itt gondoskodni kell jó és biztos létrákról, amelyek fenn vastampókkal vannak elátva és beakaszthatók a cséplőgépasztal szélébe, ahol pedig szöges hegyűek. Lehetetlen, hogy a folyton rezgő géphez egyszerűen odaállított létra egy helyt állva maradjon és valaki alatt fel ne boruljon. Hasonló és megfelelő magas létráknak kell lenniük a zaklaton dolgozó munkások

részére is. Maga a leesés is már súlyos és ritkán maradt következmények nélkül. Ha azonban az illető munkás gereblyére, villára, vagy más szerszámra esik, a baleset sokkal súlyosabbá válik. Azért a cséplőgép körül a munkaeszközöket rendszeren kell tartani.

A munka megkezdése előtt az egész cséplőgép-garnitúrát alapos vizsgálatnak kell alávetni. A csapágákat meg kell kenni, a gépszijjakat meg kell javítani, a srófkot meg kell huzai, egyszóval mindent el kell végezni, nehogy munka közben keljen ilyen javításokat eszközölni. A mozgó gépen történő javítások már sok szerencsétlenséget okoztak. A balesetek statisztikája szerint ezek legnagyobbbrést eltró vagy leszakított ujjak, amivel az emberek gondatlanságukért fizetnek. Ide tartozik a szijjaknak a mozgó gépre való feldobása is. Az 1934. évi ilyen balesetek közül egy sem volt könnyebb természetű, mind kéztrésszel vagy annak elszakításával végződött.

Azok részére, akik a cséplőgépet a munka helyére viszik, nehéz valamilyen rendszabályt megállapítani. Itt csak az illetők tapasztalataira és józan észre kell apellálnunk, hogy legyenek óvatosak és ne kerüljenek a kerekre alá, vagy pedig ne hagyják magukat a gép által a falhoz vagy kápuhoz nyomni stb. Ugyanis ilyen balesetek is gyakran előfordulnak. Ha pedig már valamelyikük, habár jelentéktelen balesetet szenvedett volna, úgy azonnal gyógykezelést magát, mert igen gyakran a nem kezelt és elhanyagolt kicsi sérülések is súlyos és hosszú tartamu betegség lehet a következménye.

Állandó és következetes gondossággal elkerülhetjük nemcsak a baleseteket, hanem a hivatalos szervek gyakran kellemetlen vizsgálatait és esetleg súlyos büntetéseket is.

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla

A Zselizen elvesztett mérkőzést a Déli kerület barátságos mérkőzésnek nyilvánította, tekintve, hogy a Zselizi SC az előző napon Kőbüköten már kiesett a további küzdelmekből.

A CsAF MLSz igazgatótanácsa a Déli kerület taglétszámát 10-zre emelte fel, így a Komáromi Rapid Egyetértés Sport Club és a Farkasd Negyedi SC kerülinek be az első osztályba.

Jövő hónap elején kezdődik meg Berlinben a XI-ik olimpiász, amely méreteiben minden eddigit felül fog mulni. Az eddigi olimpiákon az Egyesült Államok érték el az első helyet, II. Anglia, III. Franciaország, IV. Svédország, V. Finnország, VI. Olaszország, VII. Németország, VIII. Norvégia, IX. Svájc, X. Magyarország, XXVI-ik helyen van Csehszlovákia. Azonban Csehszlovákia sportja most van feltörőben és a berlini olimpiászban minden valószínűség szerint igen jó helyezést fog tudni elérni. Mező Ferenc dr-nak most jelent meg egy könyve „Olimpiai Kalauz” címmel, amely mindenben felvilágosítást nyújt, ami az olimpia történetében eddig előfordult.

Az olimpiának a főszáma a maratontfutás, amely Kr. e. 490-ben Marathonból Athénbe futott hős katonák emléket örökíti meg a sportban, ennek távolsága 42.195 m. Eddig a legjobb időt ezen a távon legutóbb 1932-ben Los Angelesben az argentiniai Zabala érte el 2 óra 31 p. 36 mp. alatt. A legérdekesebb versenyszámjai még az 5 számból álló katonatiszti military, továbbá a modern pentaton. Az olimpia megkezdése előtt a versenyzők leteszik az olimpia esküt, viselik az 5 egymásba fonódó fajakarikát annak jelképzésére, hogy az 5 világrész, az 5 emberfaj testvéri szeretetben olvad össze az olimpia gondolatban. — Maga az olimpiai gondolat a különböző fajú népeknek, a sport és a testi kultúra szeretetében való egybeolvadását, illetve találkozását jelenti. A versenyzők külön olimpiai faluban laknak, ahová minden idegennek, sőt nőnek is tilos a bemenet. Az olimpiai harang, amelyet a megnyitáskor és befejezőskor kongatnak meg, 74 méter magas toronyban van felszerelve, 212

q nyom, felirata a következő: „Hivom a világot ifjuságát”. Van külön olimpiai himnusz, amelyet a megnyitás alkalmával az összes nemzetek együtt fognak énekelni. Az olimpiai tűz, amelyet a megnyitási ünnepségek alkalmával gyújtanak meg, az olimpia egész tartama alatt ég és ezt egy fálya staféta viszi, Marathonból Berlinig, a 3000 km-nyi távolságot 3000 versenyző futja végig, mindenki 1 km-t fut. Az olimpiázusnak Franciaországban már egyetemi tanszéke is van, amelyet a modern olimpiáznak 40 éves jubileumára 1934-ben állítottak fel. Igen érdekes verseny a pentaton is, amely 5 számból áll. A verseny az olimpiai stadionban folyik le, ahol 100 ezer néző kényelmesen tud elhelyezkedni és 42 kapun keresztül fél órán belül tudja a pályát elhagyni. Az ujkori olimpiákon Csehszlovákia 4 első, 13 második és 15 harmadik helyezést ért el. Magyarország eddig 26 első, 30 második és 23 harmadik helyet szerzett. Ez emberi fejlődőképesség meg a sportban nem érte el a határát, bizonyítja ezt a versenyszámok eredményeinek állandó fejlődése, amely legkisebb a maraton futásban 13.4 százaléka, a legnagyobb a súlydobásban 42.9 százaléka. A világ sportolónak figyelme most egy hónapon keresztül a XI-ik olimpiászra lesz irányítva. Mi a magunk részéről is, amennyiben újságunk terjedelmé megengedi, közönségünket érdeklő egyes dolgokról be fogunk számolni. Meg kell jegyeznünk, hogy Magyarország olimpiai atléta csapatának egyik vezetője lévai földik, Tatár István, a kitünő magyar sportvezér lesz.

Čis. jed. E 1959—36-7.

Exekučná vec I. Okresnej nem. poisovna v Leviciach vymáhajúcej strani II. Závodny Tatra akc. spol. v Prahe proti povinnej strane — I. 1818 Kč 15 h. II. pre 4750 Kč — h. ist. a prisl.

Vyhľadka o dražbe

Dňa 16. júla 1936 o 14. hod. popol. budú v Leviciach Sepesi ul. č. 3. vo verejnej dražbe predávajú tieto veci: osobné auto Tatra S—36 594.

Vyzvanie, aby sa podávalo, stane sa až za pol hodiny po dobe vyševedenej. Medzitým možno veći prehladnúť.

Okresný súd v Leviciach dňa 7. júl. 1936

LÉVA VÁROS.

6440—1936. szám.

Hirdetmény

Ertesítem a nb. közönséget, hogy a városi mérnöki ügyosztály nagy elfoglaltsága és külső munkálatai folytán kizárólag kedd és csütörtök délelőtt 10—1 óra között fogad feleket. Ezen időpontokon kívül semmiféle ügyben sem állhat a felek rendelkezésre és ezért ne is fíradjanak fel a nevezett hivatalba. Az építkezők pedig figyelmeztetnek arra, hogy az építészeti bizottság átlag minden második hét csütörtök délutánján száll ki az építkezésekhez és kérvényeiket e szerint nyújtják be kellő időben.

Léva, 1936 július 3.

ANTAL s. k.
városbíró.

◀ APRÓ HIRDETÉSEK ▶

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgálo levelezőlapot csatolni!

Eladók. Épített tűzhelybe való dupla sütő, tűzhelykeret, lapok, ajtók teljesen jókiban és használt ajtók jutányosan. Cím a kiadóban.

Kiadó a belvárosban 3 szobás lakás októ. 1-től. Cím a kiadóban.

Különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Béka utca 29

Építőtellek Káka elején eladó. Felvilágosítást ad: BORCSÁNYI BÉLA

Lakás kiadó. Polgár u. 25. 656

Kifutó fia 14—15 éves, ki szlovákul is beszél felvétetik BUDINSZKY fűszerüzlet. 658

2 hengeres Tatra téherautó, 5—6 q hordképességgel, üzemben eladó. BALLOG banter. 659

Szoba konyha aug. 1-től kiadó. Zuga utca 17. 660

Kiadó a Kereszthegyen Adamcsa-féle beültetett szőlő, hajjokkal és teljes pinca felszereléssel 1936 október 1-től. Ugyancsak bérbeadó a levicsei és kiskerekányi határban fekvő mintegy 15 magyar hold föld, rét. Ajánlatok dr. KAIZER LAJOS ügyvédnél. 661

Olcsó házivarrónó ajánlkozik. Cím Mártonffy utca 12 sz. VERESS Rudolf férfiszabónál megtudható. 662

Tanonc jobb házból, szlovák nyelvtudással felvétetik POLLÁK ADOLF cégnél. 664

Tanuló felvétetik azonnali belépésre, BLAU divat áruházában. 666

Szántóföld két és fél hold eladó a bolgárölkéből. Értekezni lehet dr. NAGY BÉLA ügyvéd irodájában. 666

Ügyes tanulóleány varrodába felvétetik KOSKÓ ARANKÁNÁL, Koháry utca 14. 668

Egy teljes hálószoba, különböző butorok, fürdőhád, képek, villanylámpák, azonnal eladók. Stefaniková 21. 668

Boraim mérését 15 évtől folytatom. Faterje 6 K. SZABÓ DÁNIEL Polgár utca 17. 679

Egyedül álló ház 8 nagy szoba, előszoba, nagy konyha, fürdőszoba, angol c. vízvezetékkel augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni lehet Sebestyén utca 7. 675

Bottka utca 11 szám alatt szoba konyha kiadó. 685

Rózsa brumpli új q 55 Ké, kapható DEUTSCH, Bati ut 24 672

Burgonya sertések etetésére 30.—Ké métermázsánként, KNAPP-nál, Steiner ügyvéd pince (Főtéren). 674

Negy szobás lakás teljes komforttal a város központjában kiadó október 1-re. Cím a kiadóban. 676

Fiatal hifutóút keresek, azonnali belépésre. LACHKY. 668

Kiadó földek hasznosításra, vagy felszab. KÓSA JÁNOS, Léva. 671

Polgár utca 18. számú ház eladó. 629

Vizes és nedves falakat szakaszosan szigetel, szarít SLEHÉR JÁNOS öbl. kőműves mester, Tabán u'ca 1. 648

ÚJ KORAI RÓZSA

BURGONYA

q-ként 60 Ké

ROSENBERG

cégnél. Léva, Szepessy ut. 1.

Üzletáthelyezés !

Tisztelettel hozom a m. t. hölgyközönség szives tudomására, hogy



KAISER SÁNDORNÉ

FÜZÖSZALON. LEVICE—LÉVA.

FÜZÖSZALONOMAT

modernül átalakítva a Klain-féle házból az ujonnan épült Eisler-féle házba a szantóriummal szemben helyeztem át. Új üzletemben új bécsi modellekkel, a régi szolid kiszolgálással állok a mélyen tisztelt hölgyközönség rendelkezésére. Kérem továbbra is szives bizalmukat. Maradok teljes tisztelettel:

NYÁRI MELEGBEN IS

a legközelebb és legolcsóbb szórakozást nyújt

A JÓ RADIÓ!

Hálózati készülékek már 490.— koronától kezdődőleg kaphatók! — Természetbarátok öröme —
● Weekend rádió csak 210.— Ké. ●
Forduljon bizalommal a legrégibb rádió szaküzlethez

Radió Central
Kern Testvérek

áruházához Léván. ● Alapított 1881.

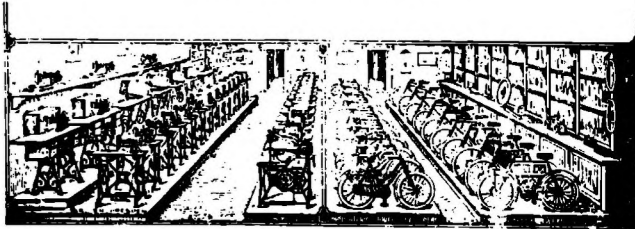
Legjobb fűszer-, csemege és vasáruk! - Konyhafelszerelési, háztartási cikkek! Műszaki, elektrotechnikai, fény-

képzési és sportcikkek!!!

GRAMOFONOK!

KERÉKPÁROK!

Szaküzlet!



Ha megbízható kerékpárt óhajt vásárolni menjen szaküzletbe! „JAWA” motorkerékpárok 175 ccm már Ké 3450. Halászlát és vadászati cikkek! Lőpor és robbantószer áru! A legjobb varrási és himzési munkát a „PFAFF” varrógép készíti!

BAROSKA Levice,

Kálnai utca 3. sz. ● Telefon sz. 130.